

Statistik for erhvervsmæssig fangst af ål

Pedersen, Michael Ingemann; Berg, Søren

Publication date:
2021

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Pedersen, M. I., & Berg, S. (2021). Statistik for erhvervsmæssig fangst af ål. DTU Aqua.
https://www.fiskepleje.dk/soeer/fiskeregler-og-fiskeri/aal/statistik?utm_source=newsletter&utm_media=mail&utm_campaign=

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

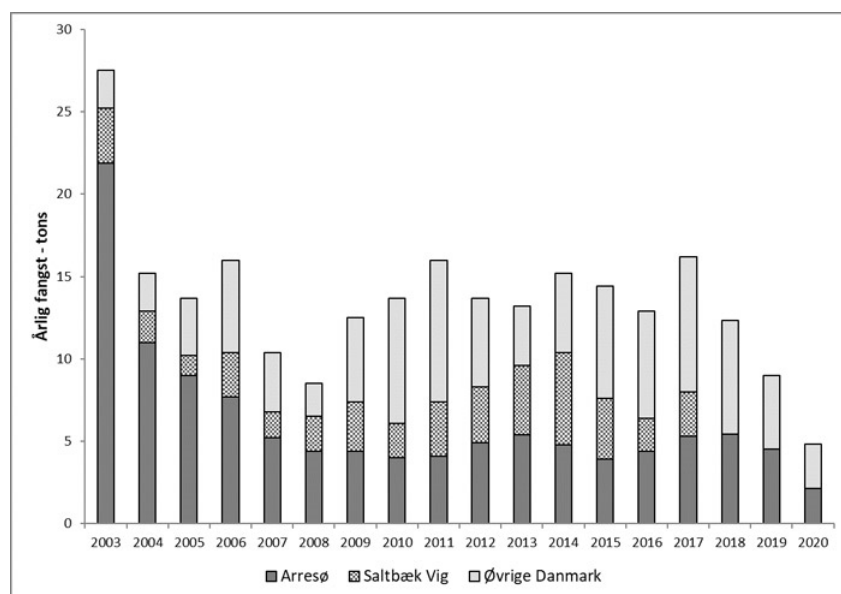
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Statistik for erhvervsmæssig fangst af ål

Det erhvervsmæssige fiskeri efter ål i vore ferske vande er i dag meget begrænset i forhold til tidligere. Igennem de seneste 40-50 år er erhvervsfiskeriet i mange søer ophørt, bl.a. fordi indtægten fra fangst af ål, der rent økonomisk var omdrejningspunktet for fiskeriet, er faldet meget. Derfor er tilbagegangen i fangster både en effekt af faldende bestandsstørrelse og reduceret fiskeri.

Siden 2003 har den årlige fangst i ferskvand svinget mellem 27,5 tons (2003) og 4,9 tons (2020). Overordnet er der dermed en klar faldende tendens. De to vigtigste søer har i en årrække været Arresø og Saltbæk Vig. Siden 2003 er mellem 26 % (2011) og 80 % (2003) af den samlede årlige fangst i ferskvand fanget i Arresø, mens der i Saltbæk Vig er fanget mellem 9 % (2005) og 37 % (2014). Der er ingen indberetning af fangst i Saltbæk Vig siden 2017. I dag er det derfor kun Arresø, der viser større fangstmængde (2146 kg i 2020), hvilket dog også er et historisk lavpunkt for den sø. Ingen andre lokaliteter – i alt 10 søer / åer - kommer over 600 kg i samlet årlig fangstmængde.

Den erhvervsmæssige landing af ål fra danske søer 2003 – 2020. Data fra Fiskeristyrelsens officielle landingsstatistik.

Landinger i saltvand dominerer

Det er kun en meget lille del af den samlede fangst af ål i Danmark, der stammer fra ferskvand. I perioden 2003 – 2020 blev mellem 94 % (2017 og 2018) og 98 % (2007 og 2008) af den samlede årlige fangst i Danmark gjort i saltvand. I samme periode har der været en faldende tendens i den samlede årlige fangstmængde fra over 600 tons i 2003 til ca. 181 tons i dag (gennemsnit 2018 -2020). Faldet i landinger skyldes bl.a., at man for at opfylde målsætningen i den nationale forvaltningsplan for ål, målrettet har arbejdet på at få fangsterne reduceret.

Genopretningsplan for ål i EU

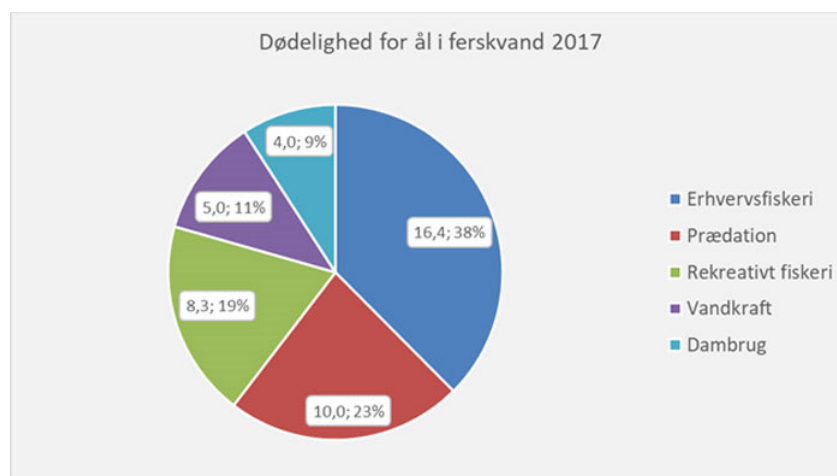
Erhvervsfiskeriet efter ål i Danmark har generelt været faldende siden 1960'erne. Det afspejler, at bestanden af den europæiske ål mindst lige så længe har været i tilbagegang. Årsagen til tilbagegangen kender man ikke præcis, men der er formentlig tale om en kombineret effekt af flere negative påvirkninger. Mange muligheder er forslået, herunder ødelæggelse af levesteder, spærring af vandringsruter, parasitter, fiskeri, ændringer i havstrømme, forringede fødemuligheder for larverne, nedsat frugtbarhed hos gydefiskene og forurening. Men resultatet er kendt: en historisk lav bestand af ål i Europa.

I 2007 vedtog EU derfor en genopretningsplan for den europæiske ål. Genopretningsplanen indebærer bl.a., at hvert enkelt medlemsland skal lave en forvaltningsplan for ål. Et af målene for forvaltningsplanen er, at 40 % af de blankål, der søger mod havet, frit skal kunne forlade vores ferske vande og begive sig på gydevandring. De 40 % skal beregnes i forhold til den oprindelige bestandsstørrelse, dvs. før tilbagegangen begyndte. Målet skal opfyldes for hvert enkelt land i EU.

Det har naturligvis betydet, at der med indførelse af den danske forvaltningsplan i 2009 blev lagt en række begrænsninger på fiskeriet efter ål, hvilket forventes at føre til yderligere fald i fangsterne i de kommende år. Således har erhvervsfiskere en personlig licens til at fange ål. Holder en erhvervsfisker op med at fiske, kan licensen ikke overdrages til andre fiskere, og nye licenser oprettes ikke. Derved udfases erhvervsfiskeriet efter ål indtil bestanden er genoprettet og igen kan bære et fiskeri.

Dødelighed hos ål i ferskvand

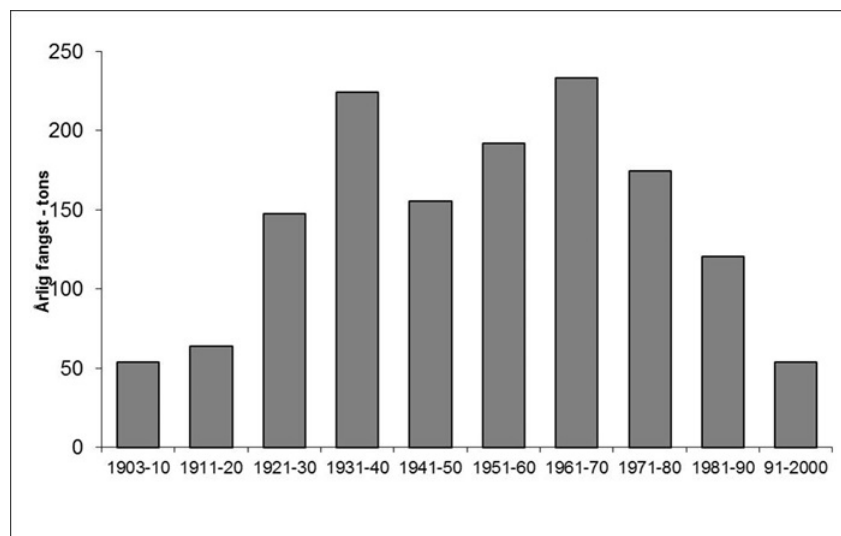
Det er ikke kun fiskeri efter ål, der er årsag til at ål dør i vore ferske vande. Foruden erhvervsmæssigt og rekreativt fiskeri, går en del ål til ved vandkraftkraftværker og dambrug, ligesom prædation fra rovfisk, pattedyr og fugle er en betydelig faktor. Fiskeridødeligheden (erhverv og rekreativt samlet) udgør 61 % af den samlede dødelighed. Nedenstående figur er en opgørelse over hvordan dødeligheden for ål, både gulål og blankål, var fordelt i ferskvand i 2017.

Bedste estimat for den samlede dødelighed (i alt 43,7 tons) hos gule og blanke ål i ferskvand i 2017. Figur fra Danmarks statusrapport til EU om implementering af Forvaltningsplanen for Ål fra 2018. Tal i figuren angiver antal tons og procent for de fem vigtigste faktorer.

Fiskeri efter ål i ferskvand historisk

Fiskeri efter ål har langt tilbage været det økonomiske omdrejningspunkt for erhvervsfiskeriet i vores søer. Op til omkring 1970 lå den gennemsnitlige årlige fangst i ferskvand på omkring 200 tons om året, altså mere end det samlede danske ålefiskeri (ferskvand og saltvand) i dag. Hovedparten blev fanget i søer, mens en mindre del blev fanget i vandløb, bl.a. i ålekister. Den tilbagegang, der er sket i fangsterne fra 1970'erne og frem, har derfor medført, at erhvervsfiskeriet på mange søer med tiden blev urentabelt og ophørte. Nedgangen i fangsterne er derfor dels udtryk for en faldende bestand af ål, men som nævnt tidligere, også en følge af, at der fiskes efter ål i færre søer end tidligere, hvilket har forstærket nedgangen i fangsterne.

Den erhvervsmæssige fangst af ål i ferskvand i Danmark 1903 – 2000, vist som 10 års gennemsnit. Data fra DTU Aquas arkiv og Fiskeristyrelsen.

Her kan du finde de officielle fangster for de seneste 10 år (virker kun i browseren - Google Chrome).

Af Michael Ingemann Pedersen og Søren Berg, DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer

Opdateret af [Finn Sivebæk](#) den 26. april 2021